

NORGES HØYESTERETT

Den 3. juli 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Normann, Falch og Østensen Berglund i

HR-2023-1269-U, (sak nr. 23-080644STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Aase Karine Sigmond)

mot

Påtalemyndigheten (politiadvokat Ida Åsland)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder videre anke over kjennelse om innhenting av biologisk materiale med sikte på å gjennomføre DNA-analyse, jf. straffeprosessloven § 158.
- (2) A er siktet for overtredelse av straffeloven § 232 første ledd, jf. § 231 første ledd, jf. straffeloven § 15.
- (3) Oslo politidistrikt fremsatte 25. mars 2023 begjæring om rettens kjennelse for innhenting av biologisk materiale av A. Oslo tingrett avsa 28. mars 2023 kjennelse med slik slutning:

"Begjæringen om innhenting av biologisk materiale av A, f. 00.00.1999, tas til følge."
- (4) A anket til Borgarting lagmannsrett, som 24. mai 2023 avsa kjennelse med slik slutning:

"Anken forkastes."
- (5) Kjennelsen ble avsagt under dissens. Én lagdommer mente at det ikke var skjellig grunn til mistanke mot A, verken for oppbevaring eller medvirkning til oppbevaring av narkotika.
- (6) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens lovtolkning. Det anføres at mindretallets vurdering av vilkåret om skjellig grunn til mistanke er riktig og må legges til grunn.
- (7) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle, og påstått anken forkastet. Det er i korte trekk anført at det foreligger skjellig grunn til mistanke.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd.

- (9) Lagmannsretten kom til at det er skjellig grunn til å mistenke A for å ha oppbevart eller medvirket til å oppbevare narkotika. Begrunnelsen er at hun hadde «opphold» i den leiligheten hvor narkotikaen ble funnet. Leiligheten var ikke hennes, men tilhørte medsiktede. Oppholdet hadde vart over flere dager, noe som ga «mulighet» til å delta i oppbevaringen. Gjennom henvisning til tingrettens kjennelse, bygger lagmannsretten også på at det var «sterk hasjlukt» da politiet kom til leiligheten.
- (10) Ankeutvalget er kommet til at lagmannsrettens begrunnelse er mangelfull. Lagmannsretten peker ikke på omstendigheter som tilsier at det er skjellig grunn til å mistenke A for selv å ha oppbevart narkotikaen, utover lukten og hennes tilgang til og opphold i leiligheten.
- (11) Det er videre uklart hvilket grunnlag for medvirkningsansvar lagmannsretten eventuelt bygger på. Det følger av Rt-2015-910 avsnitt 8 at «ren tilstedeværelse» ved et lovbrudd i utgangspunktet ikke er tilstrekkelig til å medføre medvirkningsansvar. Videre følger det av Rt-2012-492 avsnitt 11 at heller ikke «ren tilstedeværelse med kunnskap om at en annen oppbevarer narkotika», er tilstrekkelig for medvirkeransvar for den som selv ikke disponerte hotellrommet som narkotikaen ble funnet i.
- (12) I en situasjon hvor A selv ikke disponerte leiligheten, kan derfor tilstedeværelse, med mistanke eller kunnskap om at det befinner seg hasj der, etter de nærmere omstendighetene være utilstrekkelig for å konstatere medvirkeransvar. Det er ikke mulig å se av lagmannsrettens begrunnelse at det er tatt et riktig rettslig utgangspunkt ved bedømmelsen av dette mistankegrunnlaget.
- (13) Utvalget er derfor kommet til at lagmannsrettens kjennelse må oppheves, jf. straffeprosessloven § 343 første ledd.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Ingvald Falch
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Cecilie Østensen Berglund
(sign.)